FIEC European Construction Industry Federation

КАМАРА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ
BULGARIAN CONSTRUCTION CHAMBER

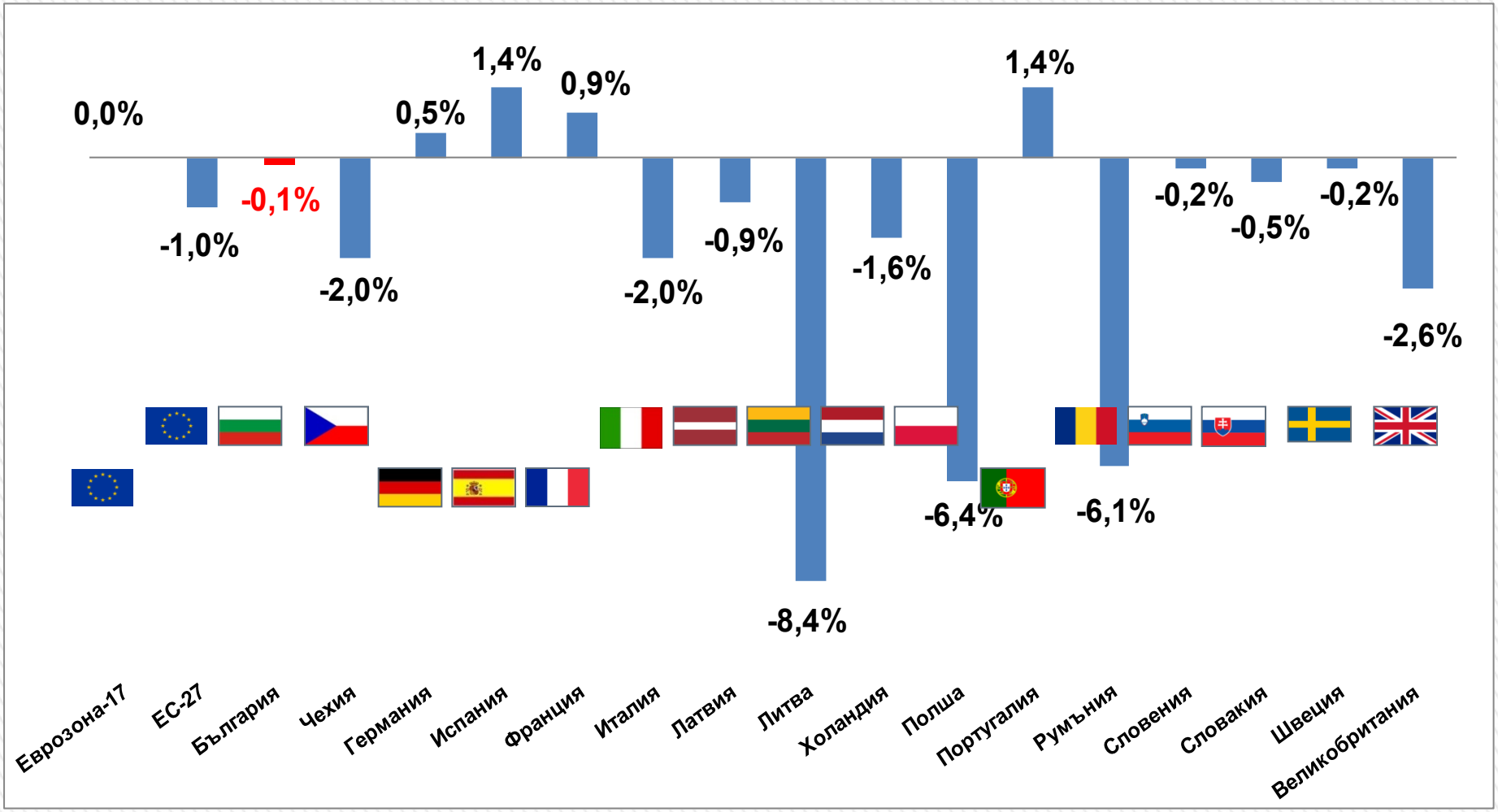
Member of CISQ Federation
RINA
ISO 9001:2008
Certified Quality System

Отрасъл строителство

Януари - септември 2012 г.

Застоят и подемът в строителния бранш в крехко равновесие.

Строителна продукция в ЕС, %
III трим.2012г. спрямо II трим.2012г.

По данни на Евростат

47 % *от строителните фирми нямат нови поръчки*

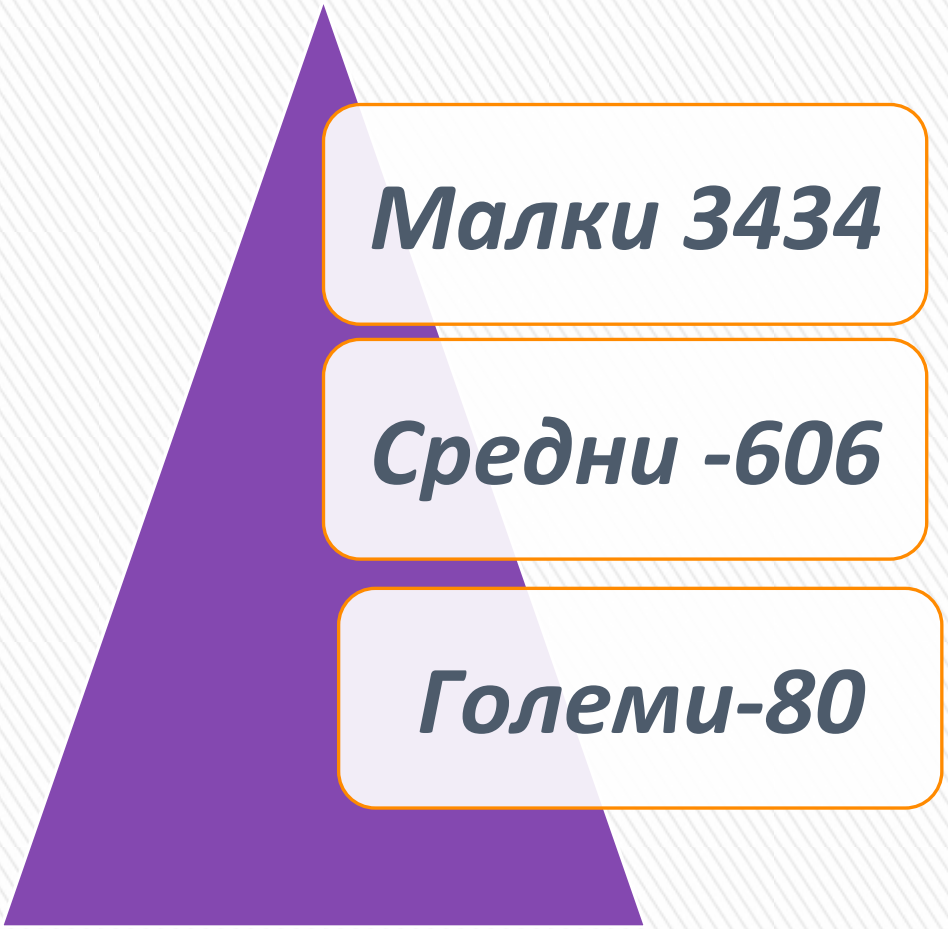
11% *от фирмите са замразили дейността*

60% **от фирмите обявяват съкращщения на персонала**

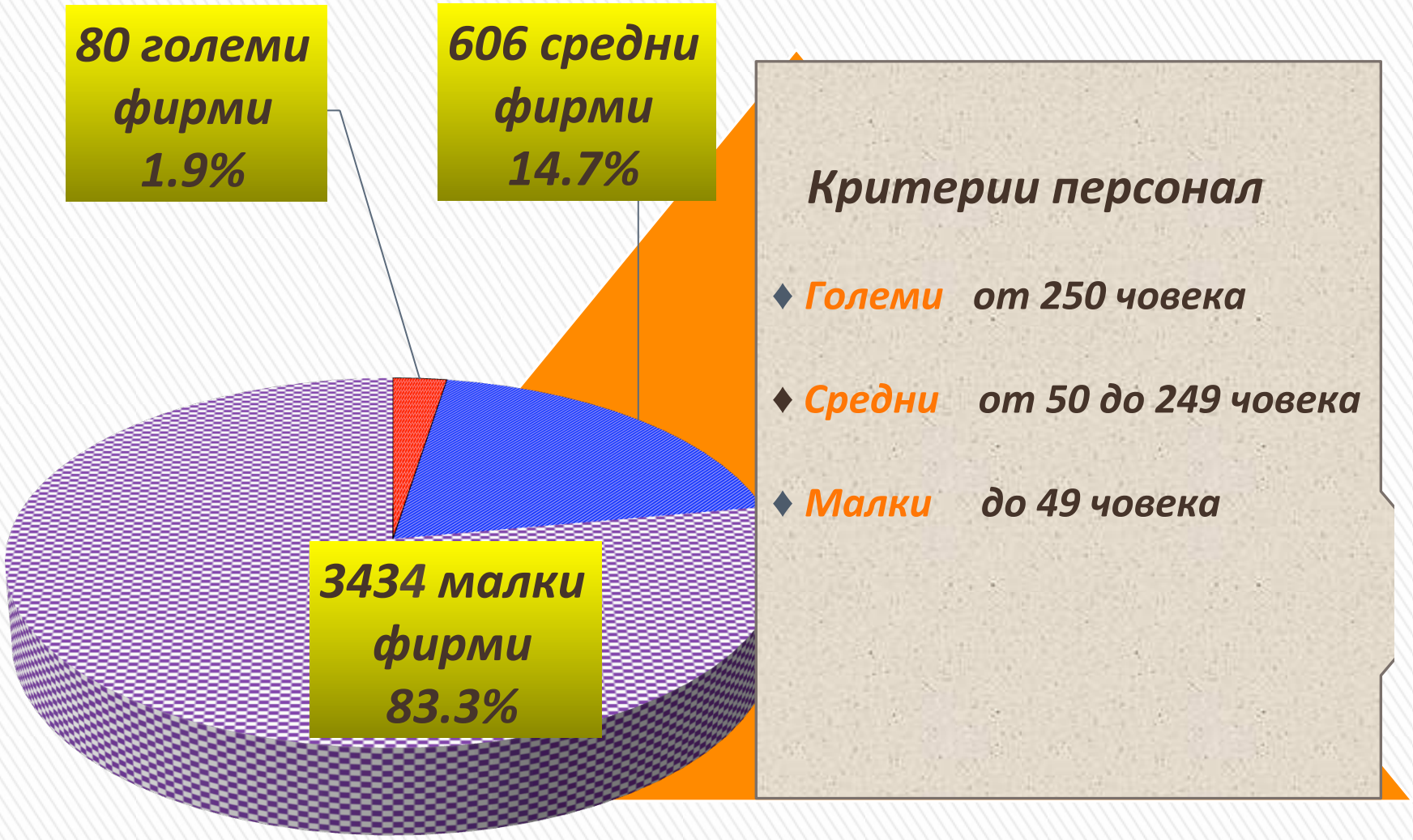
21% *от фирмите имат значително намаление на оборота*

Какво донесе деветмесечието на 2012 г.за строителният бранш в България ?
Несигурност , борба за оцелявание , фалити и умерен оптимизъм за бъдещето.

Данни на КСБ

Разпределение на фирмите по критерии персонал по данни на ЦПРС при КСБ за 2011 г.

Критерии персонал % 2011 г.

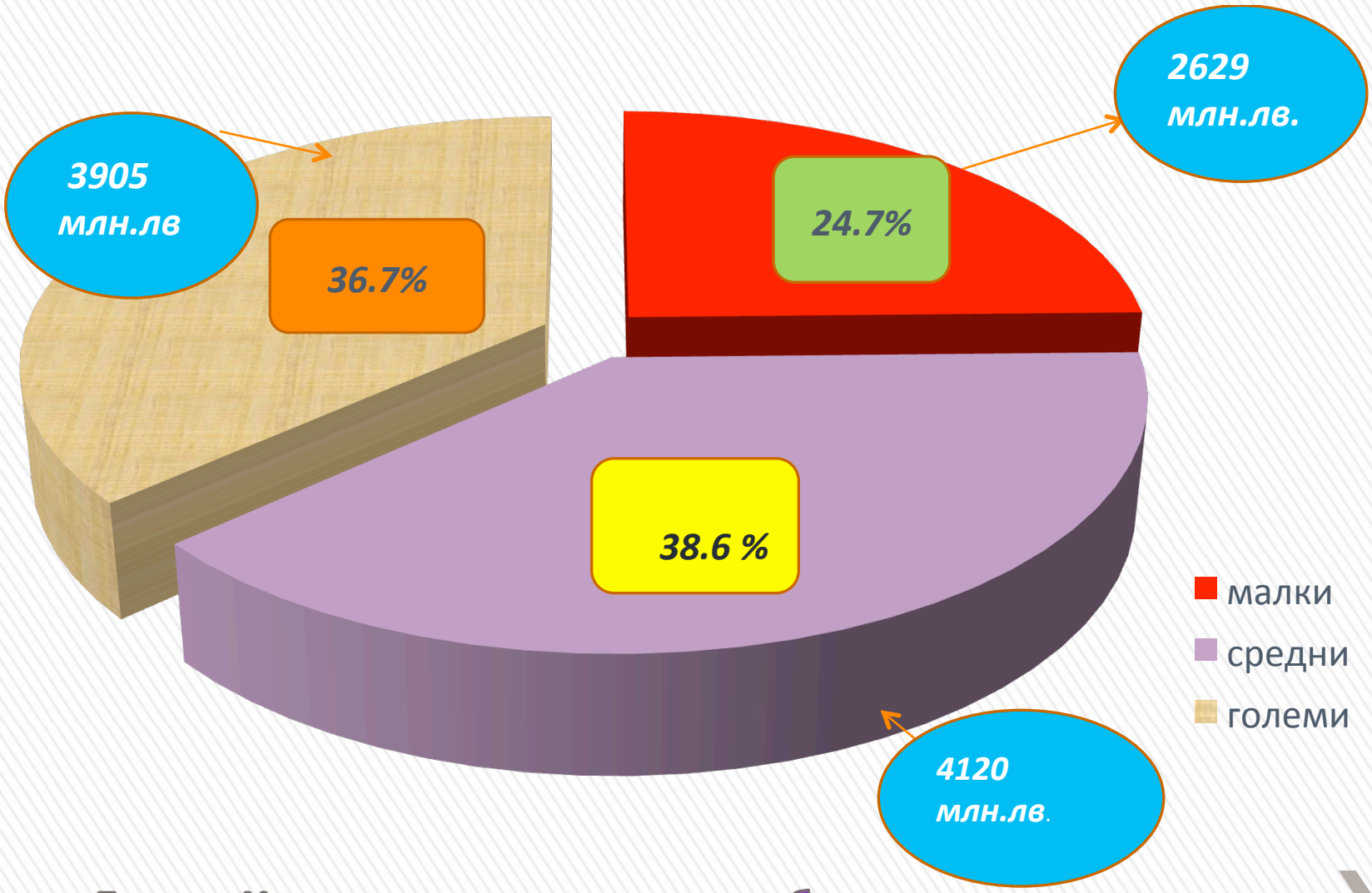
данни на ЦПРС при КСБ

Изпълнена поцедура по чл.20 от ЗКС за 2011 г. 3626 фирми

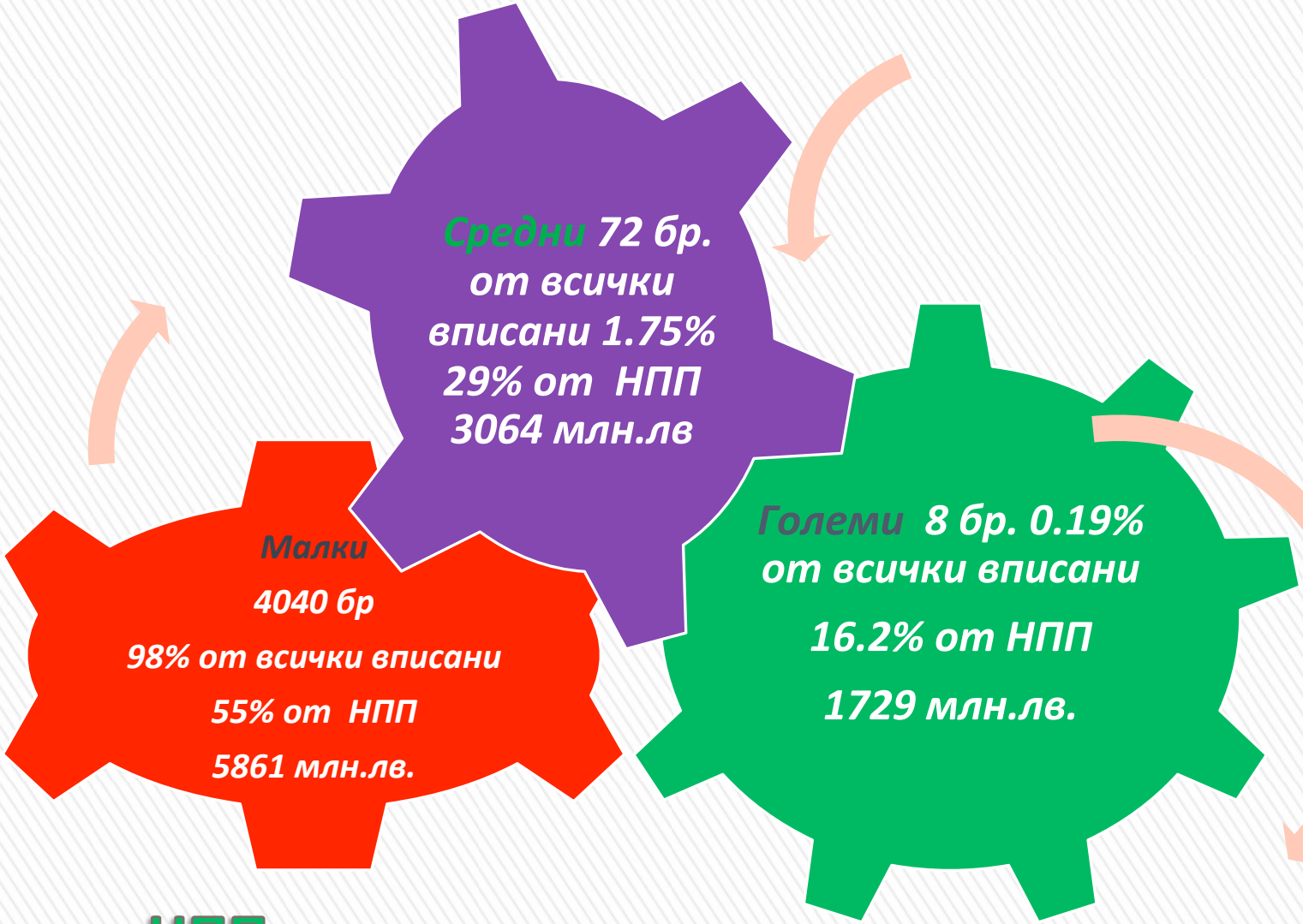
Регистрирани строителни фирми към 30.11.2012г.	Български юридически лица	Чуждестранни юридически лица
4204 бр.	4120 бр.	84 бр.

Заличени с решение на комисията 596 фирми.

По данни ЦПРС на КСБ

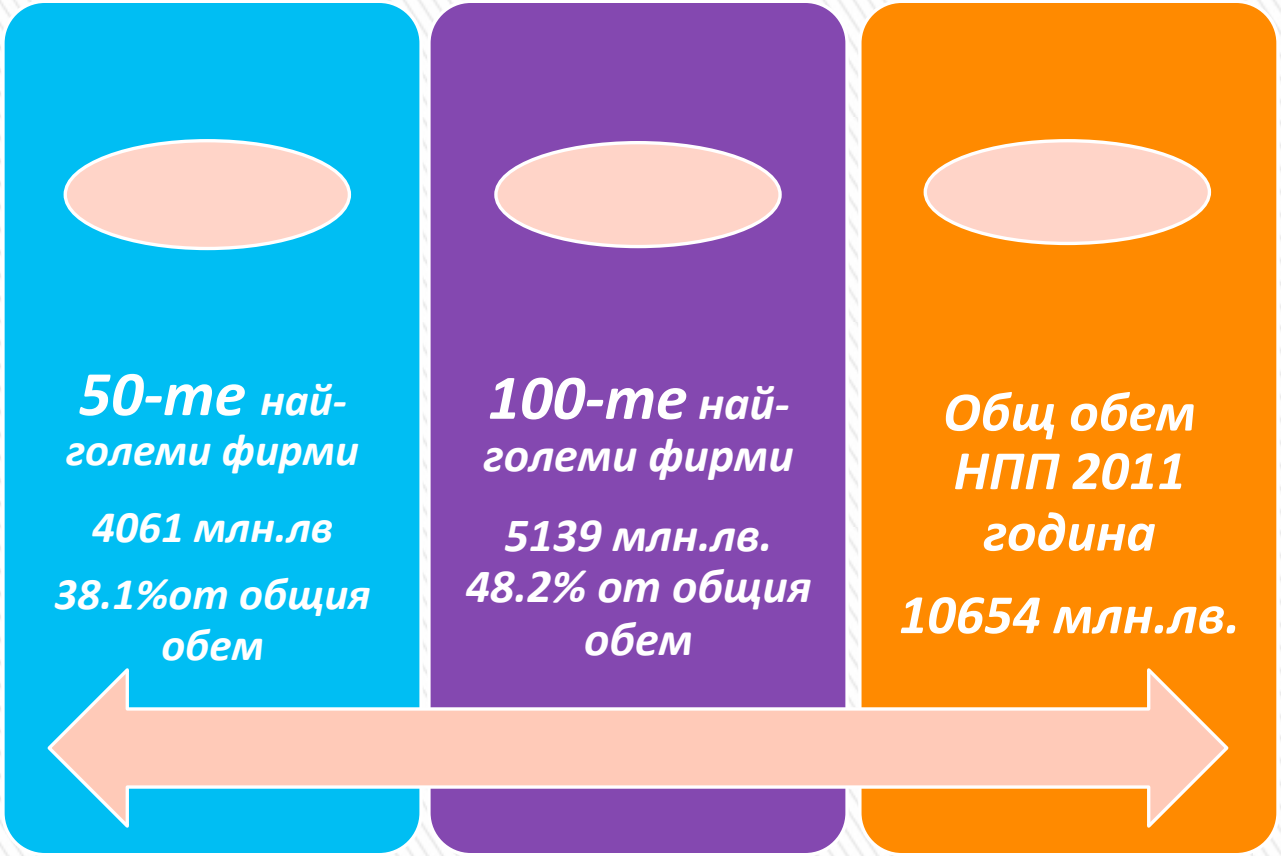
Дял на Нетните приходи от продажби по критерии персонал
2011 година .
Данни на ЦПРСпри КСБ

Дял на НПП разпределение – критерии оборт 2011г.

Данни на ЦПРС при КСБ

За 2011 година НПП и делът им от общия обем НПП на:

По данни на ЦПРС

при КСБ

Според данните на НСИ ситуацията на спад в отрасъл строителство продължава с трайни последствия и силно ограничена възможност за промяна в тенденцията към възстановяване.

Перспективата, която се очертава не носи положителен знак.Тенденциите са към спад и финансова нестабилност.

Състояние на строителният бизнес за януари – септември на 2012 година:

- Ниски обороти ,отрицателен темп на развитие.
- Над 80 % от оборота на строителните фирми се формира основно от поръчки на държавата и общините финансирани с европейски средства.
- Все още има значителна по обем готова строителна продукция,превишаваща платежоспособното потребителско търсене.
- Замразени строежи в различни фази, от които губят не само предприемачи, финансови институции, но и строителният бранш.
- Според данни на Министерство на финансите и данни на КСБ Просрочените задължения на общините към 30 септември 2012 г. са общо 175.6 млн. лв. и са формирани от 159 общини (60% от общия им брой.Над 80% от тези задължения са към строителният бизнес .

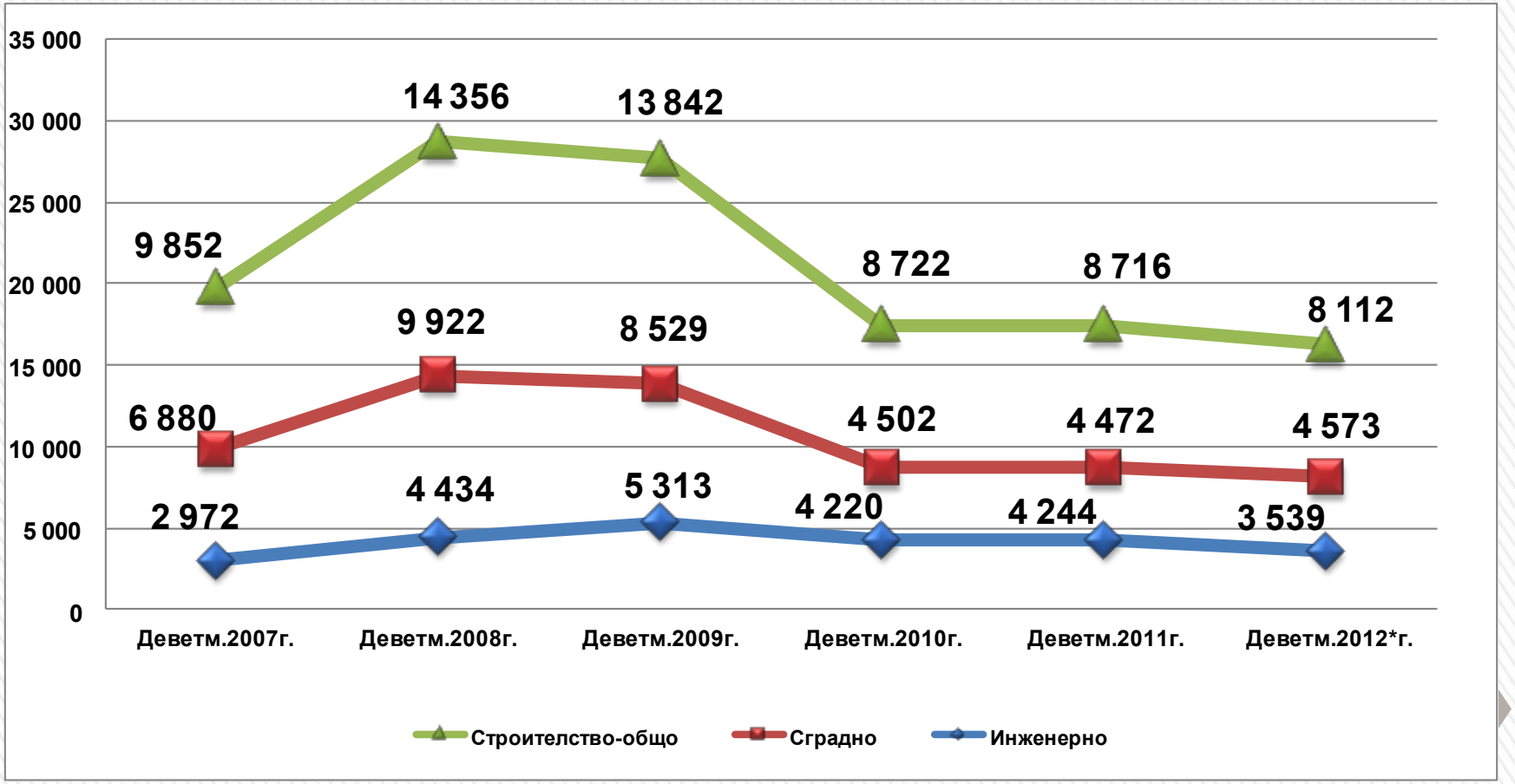
Липсват реални условия за стабилен бизнес с дългосрочна перспектива.

- На лице е сериозна междуфирмена задлъжнялост водеща до финансови загуби и фалити.
- Не бива да се допускат дъмпингови цени , който след използването на различни юридически похвани след това се завишават.
- Да се създадът условия за стабилен бизнес с дългосрочни перспективи.
- Липса на оборотни средства.
- Нисък ръст на кредитите. Изискванията за отпускане на кредити се промениха , въведоха се условия за по-голямо участие на кредитоискателя в общата стойност на сделката. Продължават затрудненията по изплащане на на кредитите , взети за стартиране на проекти или закупуване на техника и както казва Марк Твен „Банкерът е човек, който ще ви даде чадър назаем в слънчево време, за да си го вземе, когато завали дъжд.“

Кризата , която се смяташе за оздравителна , все повече придобива хронична заплаха за бъдещето на голяма част от строителните компании.

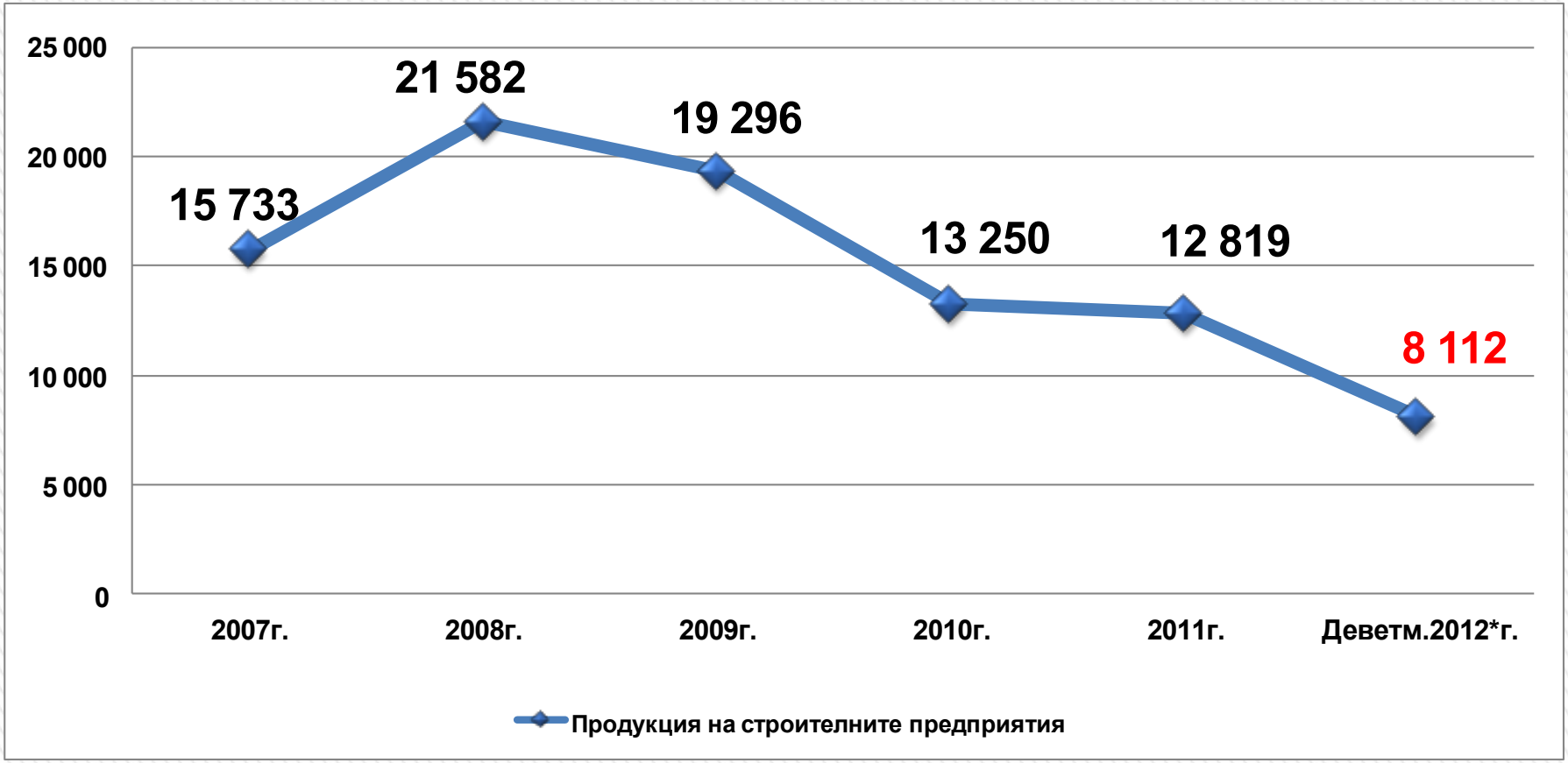
Продукция на строителните предприятия Деветмесечие 2007г. – Деветмесечие 2012*г., млн.лв.

*По предварителни данни на НСИ

Продукция на строителните предприятия 2007г. – Деветмесечие 2012*г., млн.лв.

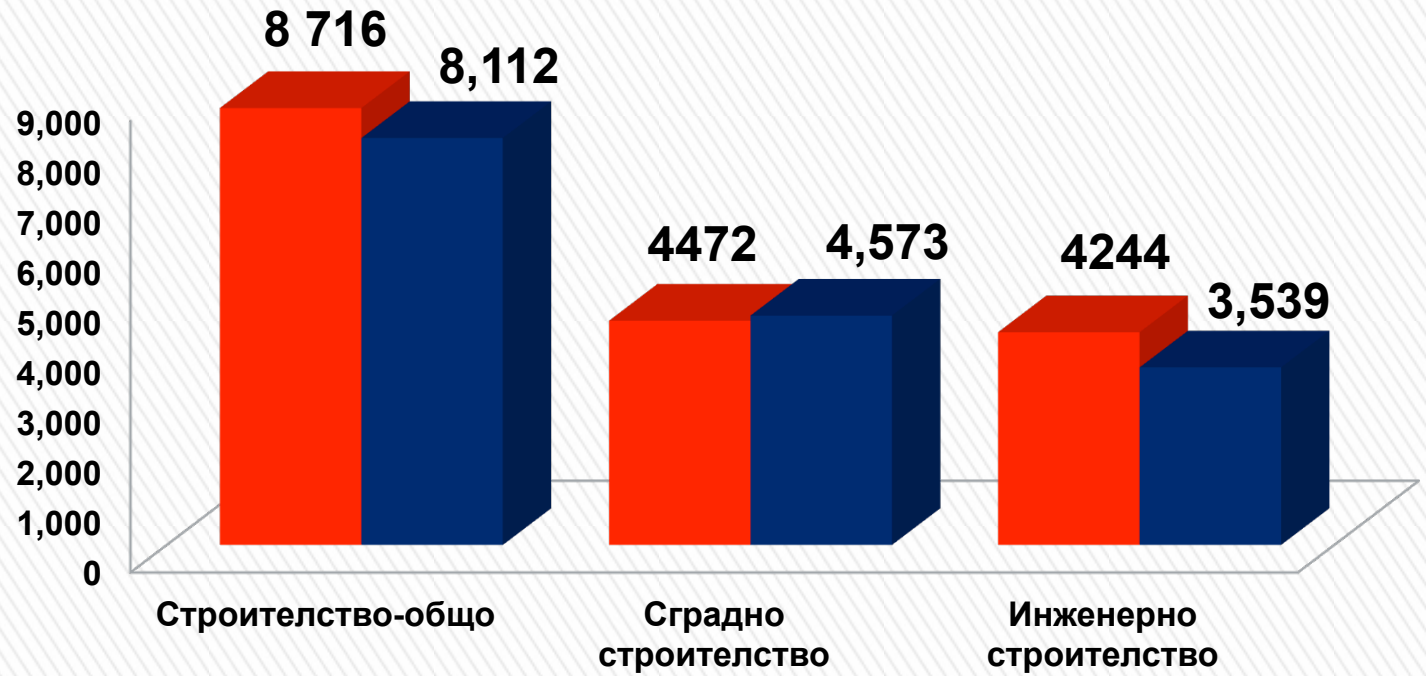
*По предварителни данни на НСИ

Продукция на предприятията от строителството, млн.лв.
Production of the enterprises in construction
Деветмесечие 2011г. – Деветмесечие 2012*г.
*По предварителни данни на НСИ

	Деветм. 2011г.	Деветм. 2012*г.	Темп, %
Строителство-общо, млн.лв./ Construction-total, million levs	8 716	8 112	- 6,9 %
Сградно с-во, млн.лв./ Building construction, million levs	4 472	4 573	2,3 %
Инженерно с-во, млн.лв./ Civil engineering, million levs	4 244	3 539	- 16,6 %

Продукция на предприятията от строителството, млн.лв.
Production of the enterprises in construction
Деветмесечие 2011 г. – Деветмесечие 2012*г.
*По предварителни данни на НСИ

- **Произведената продукция формирана в сектора за януари- септември на 2012 г. бележи спад от 6.9% спрямо първото полугоди на 2011 г, а спрямо върховите години на развитие намалението е в порядък от 50 %.**
- **Сградното строителство** има незначителен ръст от 2.3 %,в сравнение със същият период на 2011 година **.** Тенденцията при жилищното строителство през2013 г. – ще се залага само от определени дейности за реновация и саниране.
- **Нежилищното строителство** ще се води от тенденции за развитие на индустриалното строителство, както и строителството, свързано с аграрния бизнес.
- **Инженерното строителство** - е намаляло с 16.6% в сравнение с деветте месеца на миналата година. Намалението в сравнение с годините на напредък намалението е от 34% . Инфраструктурните търгове на държавата и общините не доказват в цифри желания напредък за строителството като цяло. Данните показват , че инфраструктурното строителство далеч не е очакваната спасителна алтернатива за бранша в кризаПоръчките се изпълняват от ограничен брой строителни фирми и на практика осигуряват заетост едва на 1,3% от общо регистрираните фирми в ЦПРС.

Като цяло поръчките по инфраструктурни проекти не са достатъчни за стабилизиране на сектора, не носят надежда за подем на строителството и в крайна сметка връщането му към растеж.

- **Започнато строителство на нови сгради** януари – септември 2012 г. :
- **Общо сгради** бр. намаление от 8.4 % в сравнение със същият период на 2011 година и РЗП с намаление от 8.6%.
- **Жилищни сгради** бр. януари- септември намаление от 9.8% и РЗП намаление 13.1%.
- **Жилища** бр. януари- септември намаление с 13.3% и РЗП намаление 13.1% .
- Най- много започнати сгради имаме в гр. Бургас – 235 бр. , а най- малко Видин – няма започната сграда.

Трайна тенденция на намаление .

Тримесечия	Общо	Конструкция на сградите			
		Панелни	Стоманобетонни	Тухлени	Други
I тримесечие	601	2	472	122	5
II тримесечие	520	9	370	120	21
III тримесечие	596	4	472	113	7
Деветмесечие 2012*г.	1 717	15	1 314	355	33

Новопостроени жилищни сгради по конструкция, Деветмесечие на 2012*г., бр.

*По предварителни данни на НСИ

ЗАПОЧНАТО СТРОИТЕЛСТВО НА НОВИ СГРАДИ ЗА Деветм.2011 – Деветм.2012 ГОДИНА ПО ОБЛАСТИ

(броя)

Области	Жилищни сгради			Жилища			Административни сгради			Други сгради		
	Деветм. 2011	Деветм. 2012	разлика	Деветм. 2011	Деветм. 2012	разлика	Деветм. 2011	Деветм. 2012	разлика	Деветм. 2011	Деветм. 2012	разлика
Общо за страната	1 912	1 725	-187	5 356	4 642	-714	93	63	-30	1 652	1 561	-91
Благоевград	108	95	-13	313	226	-87	16	..	-16	99	69	-30
Бургас	211	235	24	915	1 412	497		..		178	98	-80
Варна	238	218	-20	1 297	869	-428	..	3	3	89	126	37
Велико Търново	51	43	-8	140	100	-40	3	4	1	93	92	-1
Видин	..	..	..	..	..	..				5	..	-5
Враца	19	10	-9	29	11	-18				26	24	-2
Габрово	12	18	6	12	24	12				11	18	7
Добрич	83	55	-28	393	99	-294		7	7	63	89	26
Кърджали	49	20	-29	94	58	-36				20	9	-11
Кюстендил	30	4	-26	56	5	-51				10	..	-10
Ловеч	43	32	-11	52	51	-1	3		-3	53	50	-3
Монтана	..	5	5	..	7	7				41	15	-26
Пазарджик	67	70	3	197	77	-120	..			64	87	23
Перник	36	16	-20	38	16	-22				41	16	-25
Плевен	24	26	2	26	24	-2	3	..	-3	39	39	0
Пловдив	189	163	-26	460	197	-263	3	..	-3	112	162	50
Разград	33	26	-7	37	22	-15	3		-3	38	47	9
Русе	29	26	-3	51	41	-10	4	3	-1	36	39	3
Силистра	6	14	8	20	13	-7				41	59	18
Сливен	62	32	-30	114	47	-67	3		-3	63	43	-20
Смолян	16	11	-5	70	12	-58	..			39	23	-16
София	199	168	-31	221	147	-74	..	..		104	110	6
София (столица)	166	172	6	324	204	-120	16	..	-16	100	47	-53
Стара Загора	106	104	-2	289	176	-113	6	6	0	107	106	-1
Търговище	17	12	-5	40	62	22		..		29	17	-12
Хасково	68	76	8	86	79	-7	..			80	80	0
Шумен	25	38	13	34	36	2		..		42	38	-4
Ямбол	11	20	9	19	29	10		..		23	48	25

Започнато строителство на нови сгради за Деветмесечие 2010г. – Деветмесечие 2012г. за страната, бр.

По данни на НСИ

Видове сгради	Деветмесечие 2010г.	Деветмесечие 2011г.	Деветмесечие 2012г.	Деветм.2012г./ Деветм.2010г.	Деветм.2012г./ Деветм.2011г.
	Бр.	Бр.	Бр.	Бр.	Бр.
Общо сгради	3 491	3 657	3 349	- 4,1 %	- 8,4 %
Жилищни сгради	2 004	1 912	1 725	- 13,9 %	- 9,8 %
Жилища	5 723	5 356	4 642	- 18,9 %	- 13,3 %
Административни сгради	96	93	63	- 34,4 %	- 32,3 %
Други сгради	1 391	1 652	1 561	12,2 %	- 5,5 %

» **Незавършеното строителство** на годишна база е 19 млн. лв. към декември 2011 г.

Незавършеното строителство за трето тримесечие на 2011г. в сравнение с трето тримесечие на 2012 година :

» Незавършено строителство **общо** намаление от 8.9%.

» Незавършено строителство на **сгради** намаление от 3%.

» Незавършено строителство на **съоръжения** увеличение от 20.4%

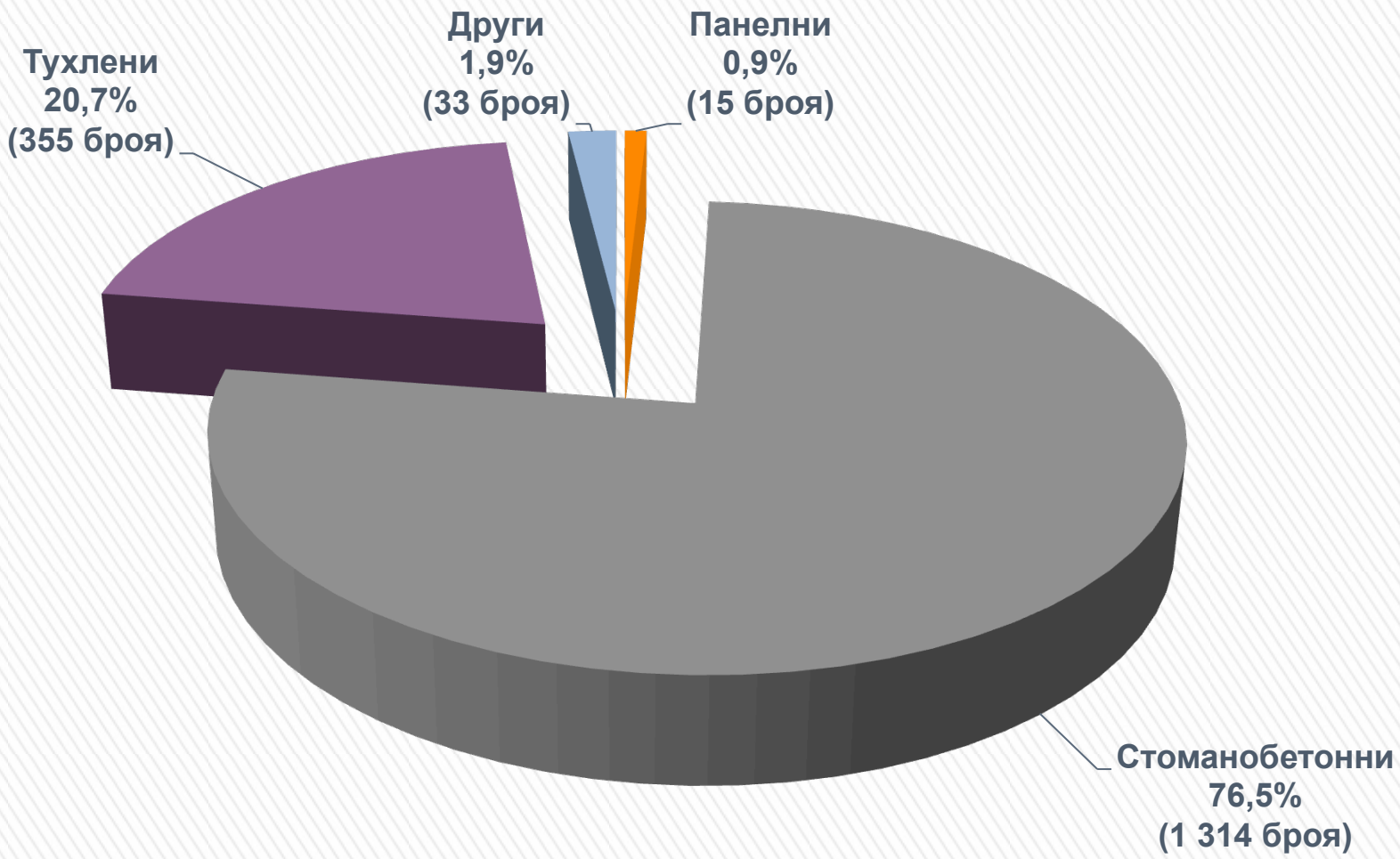
» Незавършено строителство **специализирани строителни дейности** намаление от 61.7%.

Тенденця към намаление

Строителство – незавършено производство III тримесечие 2011г. – III тримесечие 2012г., хил.лв.

По данни на НСИ

Икономически дейности	Незавършено производство – III тримесечие на 2011г.	Незавършено производство – III тримесечие на 2012г.	III трим.2012г./ III трим.2011г.
F. Общо Строителство (41+42+43)	175 163	159 644	- 8,9 %
41-Строителство на сгради	128 411	124 585	- 3,0 %
42-Строителство на съоръжения	20 894	25 161	20,4 %
43-Специализирани строителни дейности	25 858	9 898	- 61,7 %

Новопостроени жилищни сгради по конструкция, Деветмесечие на 2012*г., бр.

***По предварителни данни на НСИ**

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради за Деветмесечие 2011г. – Деветмесечие 2012г. за страната, бр.

По данни на НСИ

ИЗДАДЕНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ ЗА СТРОЕЖ НА НОВИ СГРАДИ ЗА Деветм.2011 – Деветм.2012г. ПО ОБЛАСТИ

(броя)

Области	Жилищни сгради			Жилища			Административни сгради			Други сгради		
	Деветм. 2011	Деветм. 2012	разлика	Деветм. 2011	Деветм. 2012	разлика	Деветм. 2011	Деветм. 2012	разлика	Деветм. 2011	Деветм. 2012	разлика
Общо за страната	**3 605**	**3 246**	**-359**	**8 028**	**7 454**	**-574**	**165**	**122**	**-43**	**3 762**	**3 559**	**-203**
Благоевград	233	190	-43	613	422	-191	22	4	-18	191	168	-23
Бургас	346	459	113	1 483	2 097	614	4	..	-4	205	186	-19
Варна	327	297	-30	1 280	1 100	-180	..	8	8	231	236	5
Велико Търново	87	81	-6	229	135	-94	7	4	-3	199	149	-50
Видин	19	25	6	44	92	48		..		30	22	-8
Враца	43	36	-7	74	51	-23	6	..	-6	69	72	3
Габрово	66	42	-24	75	59	-16	..	..		65	50	-15
Добрич	131	66	-65	205	121	-84	4	7	3	141	141	0
Кърджали	59	60	1	160	158	-2				45	32	-13
Кюстендил	46	28	-18	66	45	-21		..		64	47	-17
Ловеч	74	68	-6	87	65	-22		..		99	86	-13
Монтана	24	19	-5	22	50	28	..	..		65	33	-32
Пазарджик	152	135	-17	224	185	-39	..	4	4	197	199	2
Перник	100	99	-1	107	100	-7				84	106	22
Плевен	55	67	12	61	88	27	6	4	-2	125	83	-42
Пловдив	391	412	21	989	772	-217	13	16	3	328	422	94
Разград	56	36	-20	62	40	-22	3		-3	96	87	-9
Русе	72	56	-16	85	70	-15	5	4	-1	111	88	-23
Силистра	23	33	10	39	34	-5		..		80	103	23
Сливен	99	64	-35	160	99	-61		..		78	101	23
Смолян	36	31	-5	57	37	-20	..	..		108	70	-38
София	350	259	-91	409	262	-147	8	3	-5	228	247	19
София (столица)	398	266	-132	855	656	-199	28	4	-24	158	125	-33
Стара Загора	202	177	-25	327	342	15	6		-6	317	275	-42
Търговище	30	31	1	67	115	48		..		60	48	-12
Хасково	99	112	13	128	135	7	..	..		157	135	-22
Шумен	63	63	0	81	66	-15				152	146	-6
Ямбол	24	34	10	39	58	19	..	3	3	79	102	23

ИЗДАДЕНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ И ЗАПОЧНАТО СТРОИТЕЛСТВО за Деветмесечието на 2012г. ПО ОБЛАСТИ

Области	Жилищни сгради		Жилища		Административни сгради		Други сгради	
	Издадени разрешителни	Започнато строителство	Издадени разрешителни	Започнато строителство	Издадени разрешителни	Започнато строителство	Издадени разрешителни	Започнато строителство
Общо за страната	**3 246**	**1 725**	**7 454**	**4 642**	**122**	**63**	**3 559**	**1 561**
Благоевград	190	95	422	226	4	..	168	69
Бургас	459	235	2 097	1 412	..	..	186	98
Варна	297	218	1 100	869	8	3	236	126
Велико Търново	81	43	135	100	4	4	149	92
Видин	25	..	92	..	..		22	..
Враца	36	10	51	11	..		72	24
Габрово	42	18	59	24	..		50	18
Добрич	66	55	121	99	7	7	141	89
Кърджали	60	20	158	58			32	9
Кюстендил	28	4	45	5	..		47	..
Ловеч	68	32	65	51	..		86	50
Монтана	19	5	50	7	..		33	15
Пазарджик	135	70	185	77	4		199	87
Перник	99	16	100	16			106	16
Плевен	67	26	88	24	4	..	83	39
Пловдив	412	163	772	197	16	..	422	162
Разград	36	26	40	22			87	47
Русе	56	26	70	41	4	3	88	39
Силистра	33	14	34	13	..		103	59
Сливен	64	32	99	47	..		101	43
Смолян	31	11	37	12	..		70	23
София	259	168	262	147	3	..	247	110
София (столица)	266	172	656	204	4	..	125	47
Стара Загора	177	104	342	176		6	275	106
Търговище	31	12	115	62	..	..	48	17
Хасково	112	76	135	79	..		135	80
Шумен	63	38	66	36		..	146	38
Ямбол	34	20	58	29	3	..	102	48

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради за Деветмесечие 2008г. – Деветмесечие 2012г. за страната, бр.

По данни на НСИ

Видове сгради	Деветм. 2008г.	Деветм. 2009г.	Деветм. 2010г.	Деветм. 2011г.	Деветм. 2012г.	Деветм. 2012/ Деветм. 2008г.	Деветм. 2012/ Деветм. 2009г.	Деветм. 2012/ Деветм. 2010г.	Деветм. 2012/ Деветм. 2011г.
	Бр.	Бр.	Бр.	Бр.	Бр.	%	%	%	%
Общо сгради	12 167	8 754	7 154	7 532	6 927	- 43,1 %	- 20,9 %	- 3,2 %	- 8,0 %
Жилищни сгради	7 705	5 085	3 739	3 605	3 246	- 57,9 %	- 36,2 %	- 13,2 %	- 10,0 %
Жилища	36 526	16 245	10 127	8 028	7 454	- 79,6 %	- 54,1 %	- 26,4 %	- 7,1 %
Административни сгради	312	242	163	165	122	- 60,9 %	- 49,6 %	- 25,2 %	- 26,1 %
Други сгради	4 150	3 427	3 252	3 762	3 559	- 14,2 %	3,9 %	9,4 %	- 5,4 %

- **Издадени разрешителни за стоеж** за периода януари-септември 2012 г. отново се наблюдава намаление в сравнение със същият период на 2011 година :
- Издадените разрешителни за строеж **сгради-общо** намаляват с 8 % и разгърнатата площ с 12.2%.
- Издадените разрешителни за **жилищни сгради** намаляват с 10%,и разгърнатата площ с 12.4 %
- Издадените разрешителни за **административни сгради** намалението е от 26% , а на разгърнатата площ 28%.
- Издадените разрешителни за строеж на **други сгради** намаляват с 5.4% , а разгъртата площ намалява с 11%.
- Най- много издадени разрешителни за строеж за деветте месеца на 2012 година са в гр.Бургас 459 , а най- малко Монтана - 19 .

Анализът на КСБ показва ,че едва 10% от общо издадените разрешителниса за по-големи строителни обекти , останалите са незначителни с занижена РЗП.

- **Показателен факт е намаляването на платените такси за издаване на строителни разрешителни в София по данни на Дирекция „Архитектура и градоустройство“ , данните са за София но ситуацията е същата и в др. градове.**
- **Платени такси за издадени разрешителни за**
- 2008 г. – 45 млн. лв.
- 2009 г. - 25 млн. лв.
- 2010 г. - 15 млн. лв.
- 2011 г. - 5 млн. лв.
- 2012 г.- към септември , събраните такси са в размер на 4 млн. лв.Прогнозите са събраните такси за цялата 2012 г. да бъдат повече от 2011 г.
- Намалението през 2011 г. спрямо 2008 година е в размер на 89%. Прогнозите са събраните такси за цялата 2012 г. да бъдат повече от 2011 г.

Сключените договори по обществени поръчки към 4.12.2012 за обществени поръчки са 1924 бр. на стойност 2,7 млрд.лв. както следва :

- Поръчки до 200 хил.лева 992 бр. на стойност 53 млн.лв.
- Поръчки до 2 млн.лв. 752 бр. на стойност 518 млн.лв.
- Поръчки над 2 млн.лв . 180 бр. на стойност 2,1 млрд.лв
- Резултатите за 2011 година са 1903 бр. поръчки на стойност около 2,5 млрд.лв. Сключените договори до този момент са по-вече в сравнение с 2011 година като бройка и стойност, което е добър знак при запазване на тази тенденция.В сравнение със септември увеличението е с 600 поръчки на стойност 700 млн.лв.

Тенденция на нарастване на сключените договори за обществените поръчки за 2012 година .

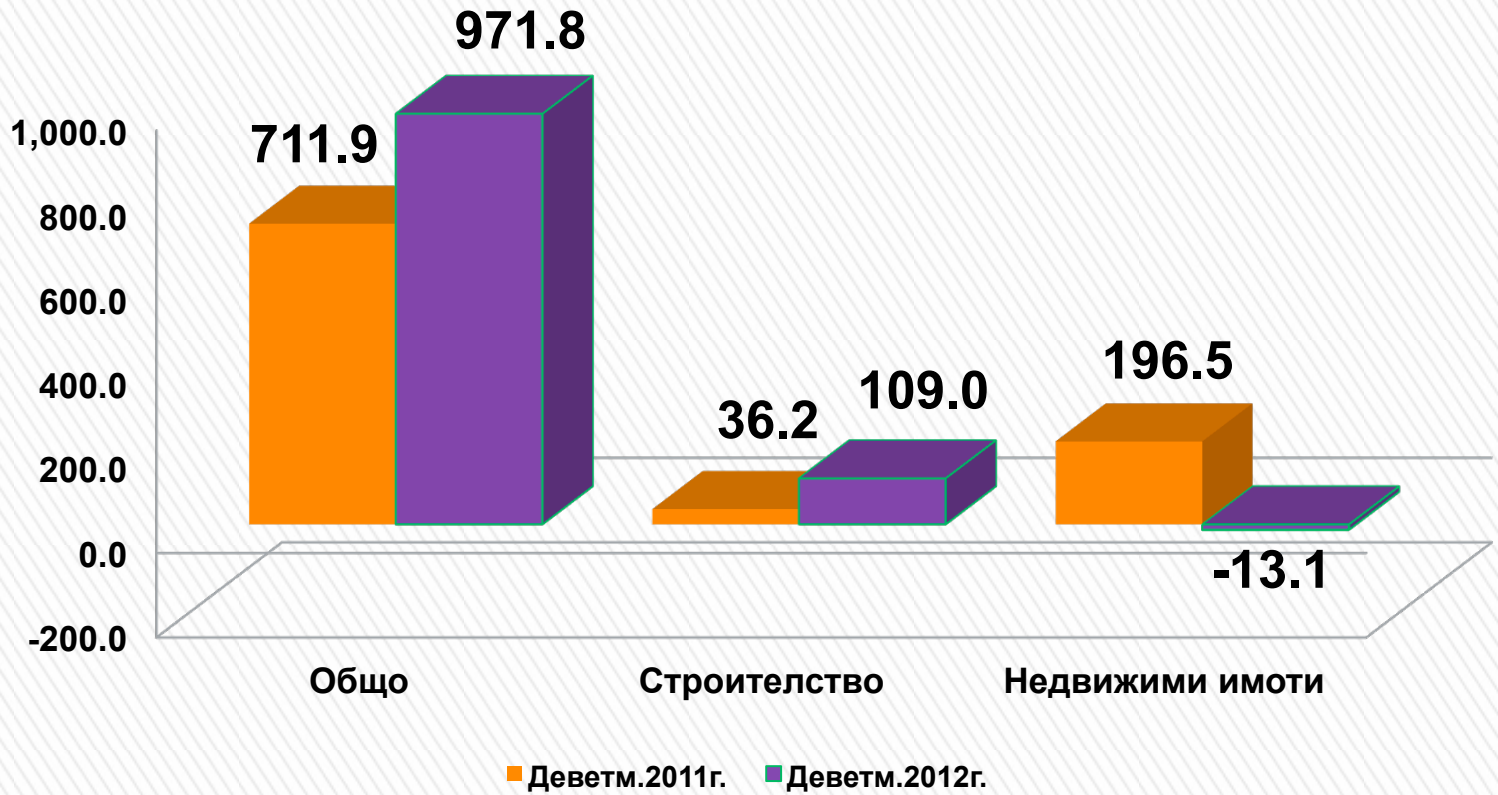
» ОБЯВЕНИ ПОРЪЧКИ ПО ОБЛАСТИ ЗА м.ОКТОМВРИ м.НОЕМВРИ 2012г. /По данни на АОП/

област		
	ОКТОМВРИ	НОЕМВРИ
БЛАГОЕВГРАД	7	13
БУРГАС	22	16
ВАРНА	6	5
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	16	2
ВИДИН	4	1
ВРАЦА	8	6
ГАБРОВО	4	8
ДОБРИЧ	3	4
КЪРДЖАЛИ	5	4
КЮСТЕНДИЛ	4	6
ЛОВЕЧ	13	9
МОНТАНА	5	7
ПАЗАРДЖИК	11	7
ПЕРНИК	2	7
ПЛЕВЕН	8	14
ПЛОВДИВ	14	12
РАЗГРАД	1	3
РУСЕ	3	3
СИЛИСТРА	3	6
СЛИВЕН	4	10
СМОЛЯН	7	10
СОФИЯ	69	41
СТАРА ЗАГОРА	7	13
ТЪРГОВИЩЕ	3	2
ХАСКОВО	7	2
ШУМЕН	4	4
ЯМБОЛ	1	3
ОБЩО	**241**	**218**

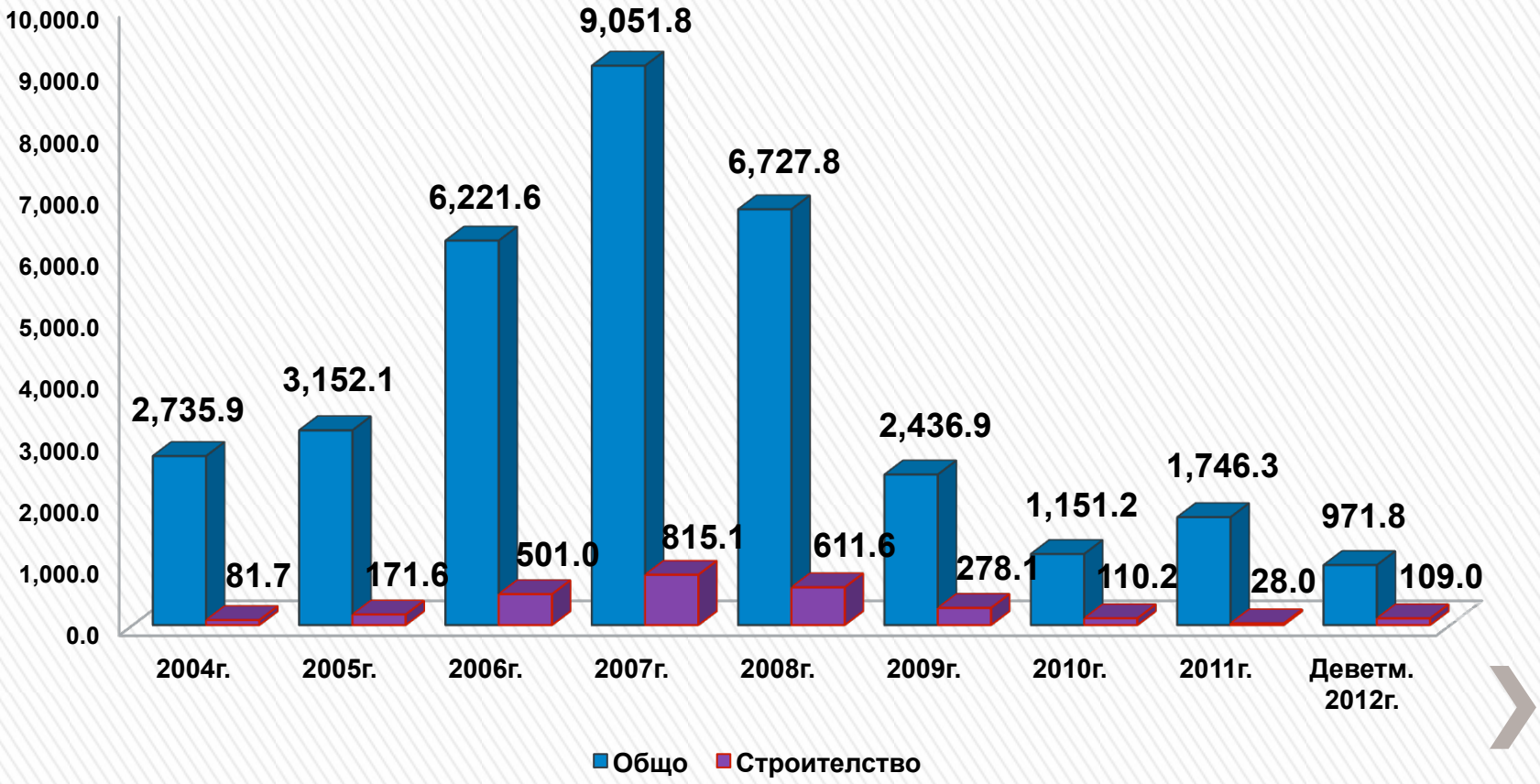
Препоръки

- Най-често отправяни препоръки при предварителния контрол върху процедури, финансирани с европейски средства са:
- ясно формулиране предмета на поръчката; осигуряване на равнопоставеност между участниците;
- ограничаване вида и обхвата на изискваните документи;
- яснота и непротиворечивост при формулиране на показателите в методиката за оценка на оферти.

Поток на преки чуждестранни инвестиции, по икономически отрасъл, млн.€
Деветмесечие 2011г. – Деветмесечие 2012г.
По предварителни данни на БНБ

Поток на преки чуждестранни инвестиции, по икономически отрасъл, млн.€
2004г. – Деветмесечие 2012г.
По предварителни данни на БНБ

- **Преките инвестиции** в страната за януари – септември 2012 г. възлизат на 971.8 млн. евро при 711.9 млн. евро деветте месеца на миналата година или ръст от 36.5% Като цяло и конкретно отрасъл строителство имаме инвестиционно нарастване,но то се дължи основно на отпуснатите заеми от страна на чуждите компании към дъщерните си фирми в България. Отрасъл строителство инвестициите януари – септември 2012 възлизат на 109 млн. евро, което е с 72.8 млн.евро повече в сравнение със същият период на 2011 година. Въпреки този ръст септември остава критичен месец по отношение на чуждестранните инвестиции. През този месец има отлив на 167 млн. евро, което се дължи да изплащане на задължения към компаниите-майки. Благодарение на инвестиции на зелено и покупки на имоти в страната са влезли 88 млн. евро.
  Ръстата на преките инвестиции за деветте месеца се дължи на заемите, направени през първото тримесечие на годината.

При наличието на несигурност на строителният пазар тенденцията на инвестициите остава в режим на изчакване.
Пазарът е свит и ограничен от страна на нови инвестиционни проекти.

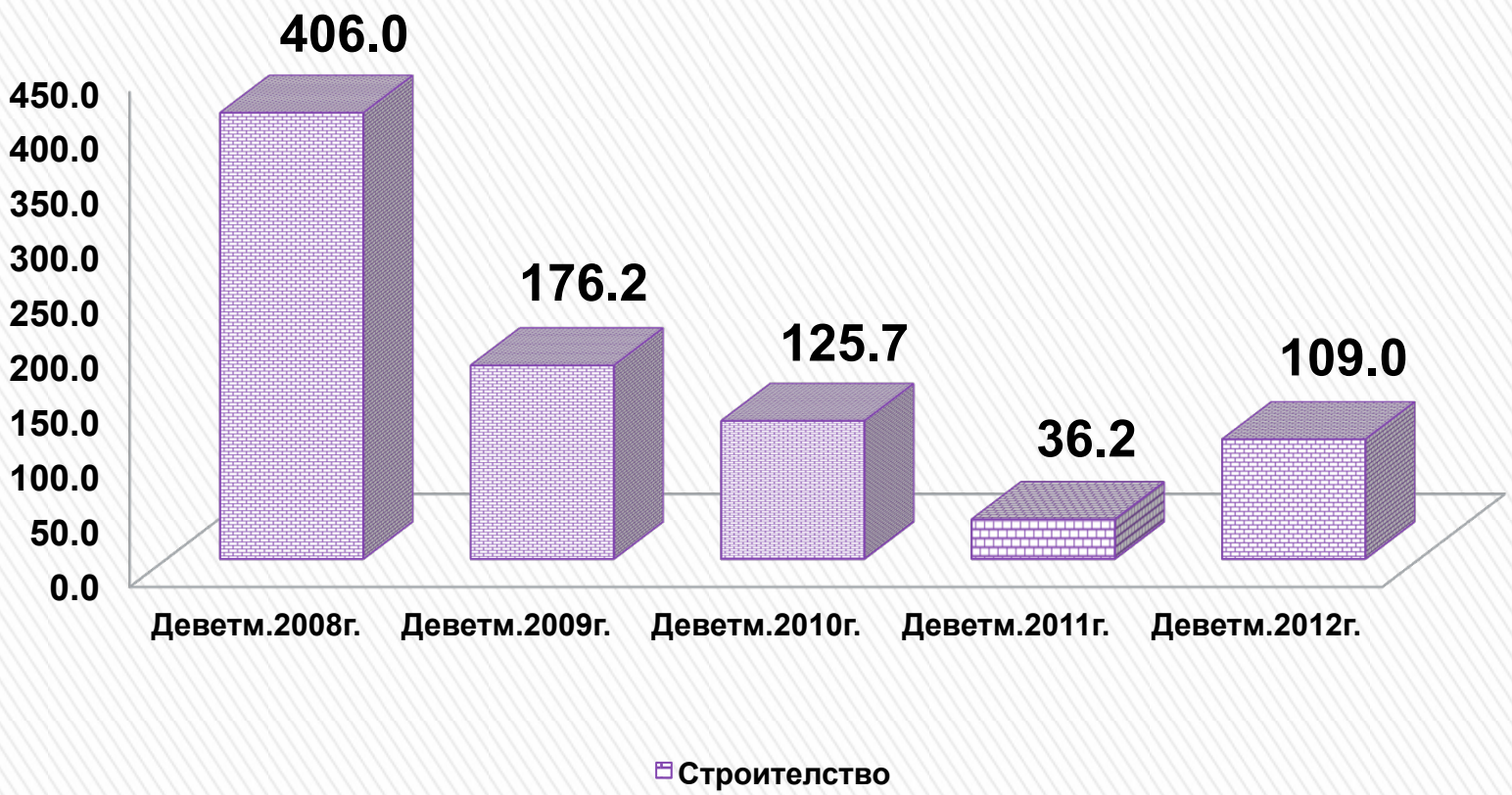
Справка на сертифицираните инвестиционни проекти по закона за инвестиции по години :

- 2007 г. – 9667 млрд. лв. осигурени нови работни места за 30189 човека
- 2008 г.- 1450 млрд.лв
- 2009 г.- 1785 млрд.лв
- 2010 г.- 2881 млрд.лв
- 2011 г.- 165 млн. лв.
- 2012 г. - 498 млн. лв. нови работни месна за 974 човека

Преките чуждестранни инвестиции остават основния фактор за дългосрочен икономически растеж в България заедно с еврофондовете.

Поток на преки чуждестранни инвестиции в България - Строителство, млн.€
Деветмесечие 2008г. – Деветмесечие 2012г.

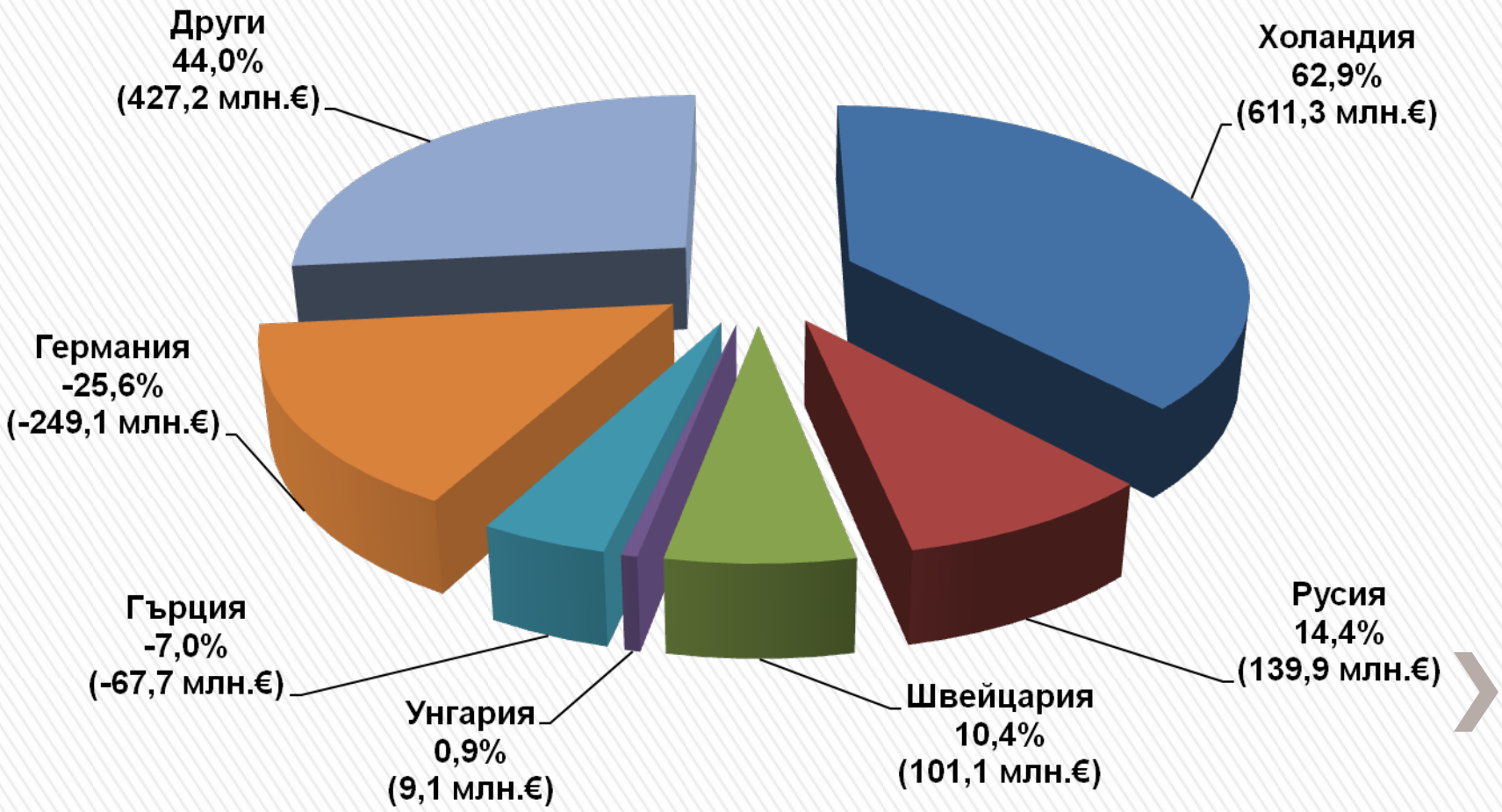
По предварителни данни на БНБ

Географска структура на преките инвестиции в страната, млн.€

(януари - септември 2012г.)

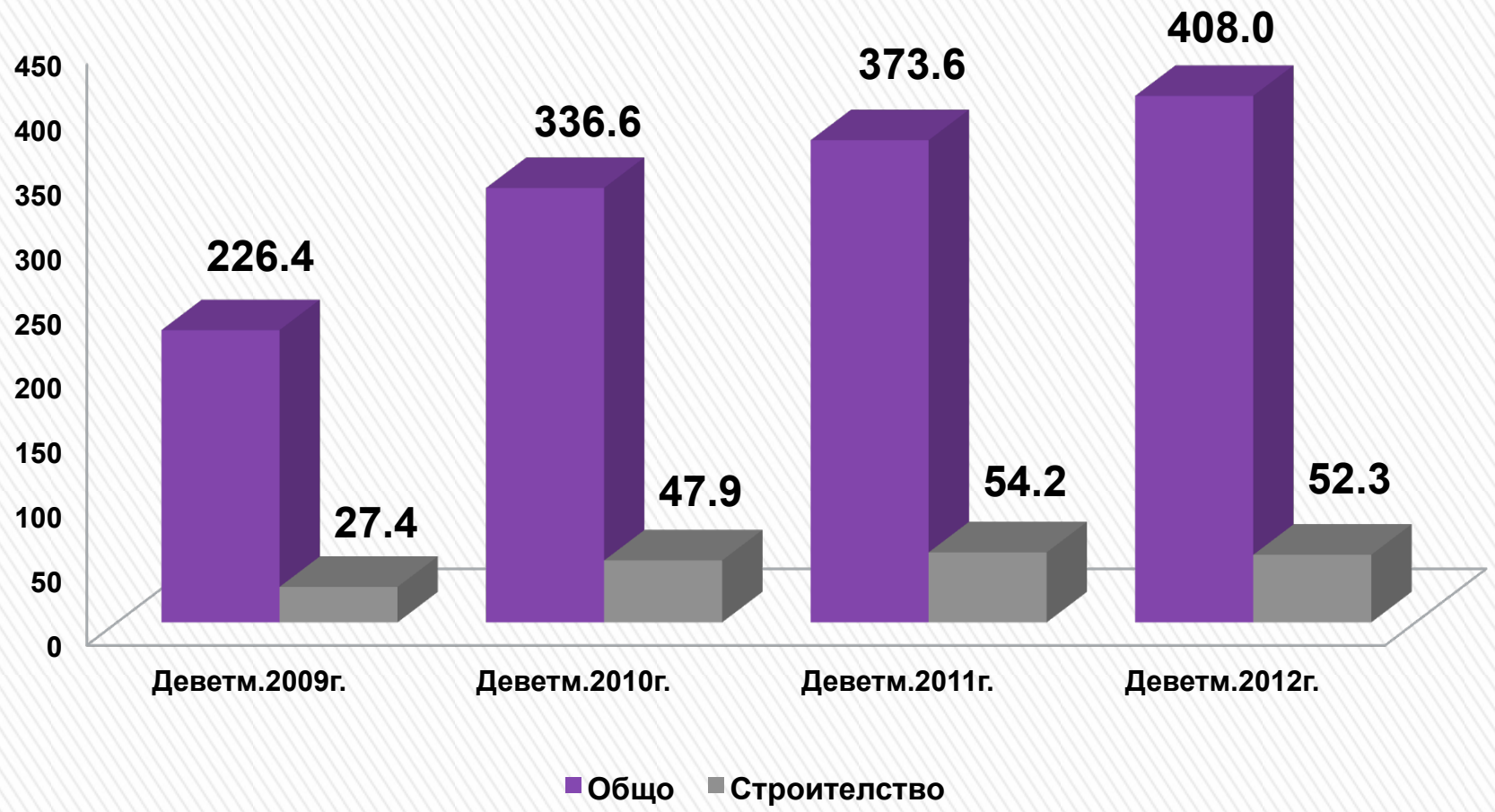
По предварителни данни на БНБ

	Деветм. 2009г.	Деветм. 2010г.	Деветм. 2011г.	Деветм. 2012г.	Деветм. 2012г./ Деветм. 2009г.	Деветм. 2012г./ Деветм. 2010г.	Деветм. 2012г./ Деветм. 2011г.
	хил.бр.	хил.бр.	хил.бр.	хил.бр.	%	%	%
Безработни лица - общо	226,4	336,6	373,6	408,0	80,2 %	21,2 %	9,2 %
Безработни лица - строителство	27,4	47,9	54,2	52,3	90,9 %	9,2 %	- 3,5 %

Безработни лица – общо и в строителството Деветмесечие 2009г. – Деветмесечие 2012г., хил.бр.

По данни на НСИ

Безработни лица – общо и в строителството Деветмесечие 2009г. – Деветмесечие 2012г., хил.бр.

По данни на НСИ

- **Заетостта** на работната сила в бранша в сравнение с предкризните години е намалял с 30-40%. За периода януари – септември продължава намалението на 2012г . с 2.5%.
- Третото тримесечие на 2012 година намалението спрямо второ на 2012 година е 15.5% . Трайна тенденция на намаляване на заетите в отрасъл строителство .
- **Безработни за януари- септември** са 52 хил. според НСИ , но според анализи на КСБ те надхвърлят 100 хил. човека. Тенденцията по години : безработни 2008 г.- 15500 души , 2009г.- 29700души ,2010 г.- 48700 души, 2011 – 51400души.Нарастването в сравнение с 2008 г. е с над 200 %.
- **Средната работна заплата** на строителите за деветте месеца на 2012 година е 617 лв при 748 лв. за икономиката като цяло през деветте месеца на годината, според данните на НСИ.

Това е причината да няма повишаване на осигурителните прагове в строителството и за поредна година те да останат **замразени.**

Трайна тенденция на намаляване на заетите в бранша и нарастване на строителите без работа .

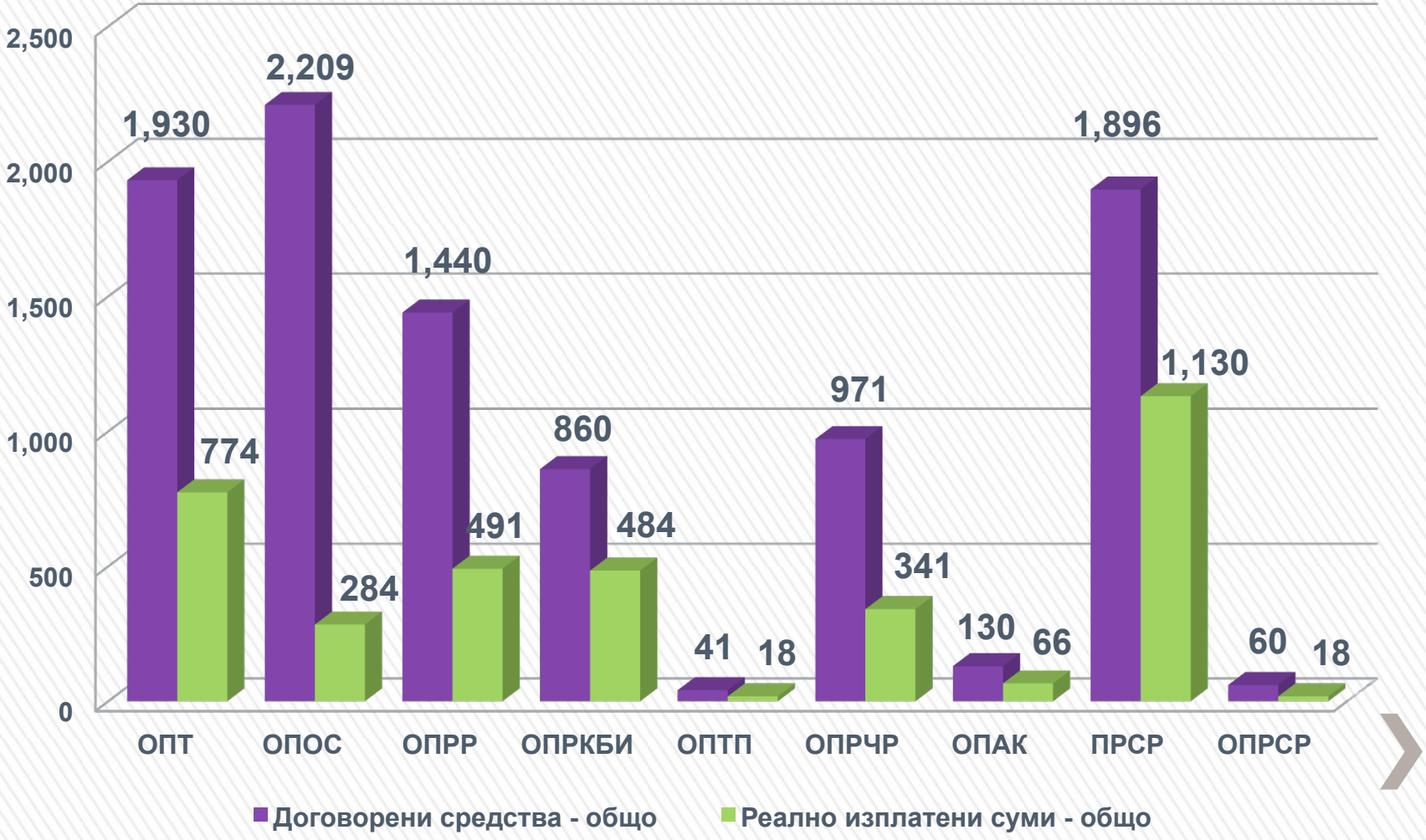
Усвояване на еврофондовете

Средно 31.7% е усвояването на средствата по европеиските програми - към 31.10. 2012 г.

Зад тези цифри стоят не само пари,но и ангажименти, които трябва да доведат до промени , като цяло и в часност в развитието на строителният сектор. Не усвоените средства са пропуснати ползи по веригата, не постигнати цели.

Неусвоените средства са пропуснати ползи по веригата, не постигнати цели.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПЕРАТИВНИТЕ ПРОГРАМИ ДО 31.10.2012г., млн.€
По данни на Министерството на финансите

» Разплатени са средства на обща стойност 1 млрд. лева към бенефициенти на проекти по оперативна програма **"Регионално развитие",** които представляват една трета от общия бюджет на програмата (3,131 млрд. Лева. ОПРР се нарежда сред най-успешните в България.
От началото на изпълнението й до момента са подадени 1773 проектни предложения, сключени са 981 договора на стойност 2,8 млрд. лева (90,29% от общия бюджет). Към настоящия момент са реализирани успешно 228 проекта. Обновени са 298 детски градини и училища, за които населението, повлияно от обновените сгради на образователната инфраструктура, е над 790 хил. души. Завършени са 15 проекта за обновена градска среда. 48 са обновените читалища, които могат да бъдат ползвани от над 540 хил. души. Подобрени са условията в 36 социални домове за възрастни.

Оперативна програма „Регионално развитие“

» Стойността на договорените средства по **ОП „Транспорт**" към 30.09.2012 г. е 96% от бюджета на програмата, а извършените плащания са 37% от тези средства. ЕК е изплатила 30% от бюджета на европейското съ-финансиране по програмата (около 484 млн. евро). Завършени в срок и пуснати в експлоатация са 2 „големи" проекта за разширение на метрото в София. Завършени и пуснати в експлоатация са лотове 2, 3 и част от лот 4 на Автомагистрала „Тракия". Основните строителни работи са приключени и предстои пускане в експлоатация на ж.п. отсечката „Свиленград - Турска граница". Завършен и пуснат в експлоатация е първи етап от Географската информационна система на НК „Железопътна инфраструктура". Изградени и пуснати в експлоатация над 13 км метро линии с 13 нови метро станции. Ежедневно около 380 000 души в София имат достъп до подобрен градски транспорт. Изградени и пуснати в експлоатация са над 82 км автомагистрали, изградени са над 16 км. нови ж.п линии, рехабилитирани са над 111 км ж. п. линия.

ОП „ Транспорт“

» Размерът на договорените средства по **ОП „Околна среда"** към 30.09.2012 г. е 120.07% от бюджета на програмата, а плащанията са 12.48% от тези средства. Получените към момента траншове от ЕК (междинни плащания) са на обща стойност 126,18 млн. евро. Изградената и реконструирана канализационна мрежа по Програмата в 150,41 км, а изградената и реконструирана водопроводна мрежа - 107,95 км. Допълнителното население, обслужвано от проекти за отпадъчни води е 179 076 еквивалент жители. Изградени са 3 пречиствателни станции за отпадъчни води, 4 помпени станции, 10 колектора и 3 тласкателя.

ОП „ Околна среда „

- Размерът на договорените средства по ОП „**Конкурентоспособност**" към 30.09.2012 г. е 59.07% от бюджета на програмата, а плащанията са 47.27% от тези средства. 294 предприятия са подкрепени за технологична модернизация. 341 предприятия са получили подкрепа за внедряване на международно признати стандарти. 20 са подкрепените стартиращи иновативни предприятия, а 2 предприятия са подкрепени за внедряване в производството на иновативни продукти, процеси и предоставяне на иновативни услуги.
- По ОП „**Развитие на човешките ресурси**" към 30.09.2012 г. са договорени 79% от средствата по програмата, докато плащанията са 34% от договорените средства. Близо 290 000 лица са включени в обучения, над 66 000 лица са започнали работа. Над 13 000 лица са включени в мерки за повишаване на качеството на образованието, а над 88 000 лица са включени в мерки за превенция на отпадането от образование. Над 58 000 са лицата ползващи социални услуги.

ОП „ Конкурентноспособност“ ОП „ ОП“ Конкурентноспособност“

- Да се постави във фокуса пиоритетите
- Каква е прогнозата и развитието във времето.
- Факторите за несигурната среда
- Максимални гаранции за бъдещ просперитет.
- Конкретни предложения и позиции

Очакванията от стратегическото планиране за 2020 г. правилното програмиране на оперативните програми

- Процесът на стабилизиране на отрасъл строителство не е едностранен.
- Нужно е да се поставят на фокус пиоритетите,ключовите фактори носещи максимални гаранции за бъдещ просперитет.
- Конкретни предложения и позиции по бариерите за възвръщане на ръста в строителството и инвестициите.

Ключови фактори за бъдещ просперитет

- Недопускане на забавени плащания от страна на държавата.
- Премахване на високи административни такси.
- Ефективно противопоставяне на корупцията. Стандартизация и типова документация и електронно управение. На този етапеЕлектронното обслужване не се случва – голяма част от инвеститорите се въздържат да предприемат инвестиционни стъпки поради тези причини. случва.В момента само 5000 фирми ще имат възможност да се ползват от електронното обслужване другите над 100 хил. фирми са в листа на чакащите Ясни правила по-малко бюрокрация
- Прозрачност , дисциплина.
- Усточиви с-ми за управление и контрол.
- Досттатъчен брои готови проекти за инфраструктура.
- Укрепване капацитета на администрацията и бенефициентите.

Фактори за несигурна среда

- Ясни правила по-малко бюрокрация
- Прозрачност , дисциплина.
- Усточиви с-ми за управление и контрол
- Досттатъчен брои готови проекти за инфраструктура.
- Укрепване капацитета на администрацията и бенефициентите.

Ключови фактори за бъдещ просперитет

Анализът на най-важните характеристики на сегашната криза в бранша е наложителен   и спешен, за да се направи реален сценарии за намаляване на степента на несигурност и взимане на адекватни мерки за функциониране и регулиране на строителната индустрия .

Строителният бизнес трябва да създаде подходяща конкурентна среда, ясни правила за действия и отчетност, бързо разплащане на извършените работи, опростени процедури за разрешаване на възникнали спорове. Ясни отговорности и права на целия процес от участието в тръжните процедури до окончателното завършване и разплащане на обектите.

Наложителен и спешен анализ на строителният бизнес .

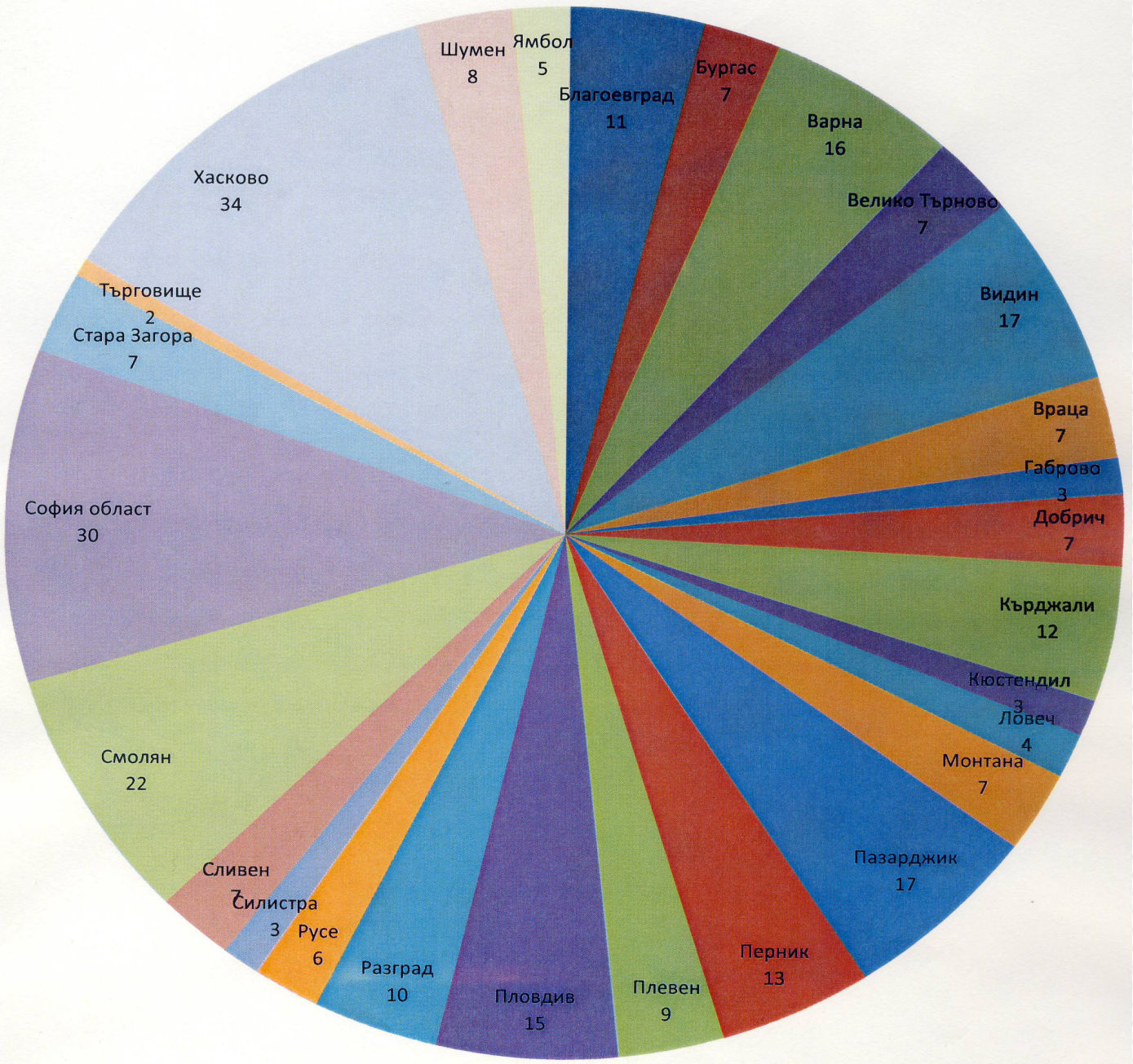
Анализът е изготвен от

Направление „ Анализи и прогнози „ Камара на строителите в България

Одобрени проекти и сума на одобрената субсидия Фонд „ Земеделие „

2013 година

Брой одобрени проекти

Сума на одобрената субсидия, лв.

Област	Брой одобрени проекти	Одобрена субсидия лв.
Благоевград	11	27 614 464,00 лв.
Бургас	7	4 606 358,00 лв.
Варна	16	40 118 766,00 лв.
Велико Търново	7	15 150 464,00 лв.
Видин	17	26 819 228,00 лв.
Враца	7	19 026 128,00 лв.
Габрово	3	10 877 868,00 лв.
Добрич	7	17 354 108,00 лв.
Кърджали	12	39 201 288,00 лв.
Кюстендил	3	3 771 266,00 лв.
Ловеч	4	6 850 484,00 лв.
Монтана	7	16 095 536,00 лв.
Пазарджик	17	23 294 436,00 лв.
Перник	13	33 344 072,00 лв.
Плевен	9	35 240 174,00 лв.
Пловдив	15	39 225 866,00 лв.
Разград	10	26 101 426,00 лв.
Русе	6	12 066 162,00 лв.
Силистра	3	11 515 946,00 лв.
Сливен	7	21 285 494,00 лв.
Смолян	22	37 786 061,00 лв.
София област	30	72 726 264,00 лв.
Стара Загора	7	23 581 450,00 лв.
Търговище	2	10 687 220,00 лв.
Хасково	34	81 820 630,00 лв.
Шумен	8	27 703 820,00 лв.
Ямбол	5	8 757 638,00 лв.
Общо	**289**	**692 622 617,00 лв.**